

ANLATILMASA DA OLURDU

Kılıçaslan Öcal

- İstasyon arkasındaki kahvenin camları buğulanmıştı. İçeride çay buharına karışan kesif bir tütün kokusu, köşede kendi kendine mırıldanan döküm sobanın sıcaklığı vardı. Nihat Efendi, cebinden çıkardığı kenarları aşınmış mendille gözlüklerini sildi, burnunun ucuna kondu. Dünyayı yeniden net görmek, her zaman mutlak bir saadet getirmiyordu ama ne yaparsın, alışkanlık.

Bundan tam kırk yıl önce, bu istasyona ilk indiğinde yukarılardan, dağların arasından süzülüp gelen o serin Ankara ayazını anımsadı. O vakitler ölüm, Nihat Efendi için ancak gazete havadislerinde rastlanan, uzak, buralı olmayan, trene binip gitmiş yabancı bir adam gibiydi. Gençlik işte; insanın damarlarında kan değil de sanki bir nehir akarken, o nehrin bir gün kuruyabileceğine ihtimal vermiyor kimse. Hayat, ucu bucağı görünmeyen bir bozkır gibi uzanıyordu önünde. Adımlar telaşlı, ceketinin önü hep iliksiz, ceplerinde ise dünyayı değiştirecekmiş gibi duran buruşuk kâğıtlar, tütün kırıntıları...

“Bir çay daha koyayım mı, Nihat amca?” diye sordu çırak Salih. Sesi ergenliğin o henüz oturmamış çatallığıyla odayı böldü.

Nihat Efendi başını salladı hafifçe. “Koy be oğlum, taze olsun.”

Çay geldi. Cam bardağın sıcaklığını avuçlarında hissetmek hoşuna gidiyordu artık. İnsan yaşlandıkça elleri daha çok üşüyor, ya da bana öyle geliyor, diye düşündü. Bakışları dışarıya, rayların ötesindeki boşluğa kaydı. Bir sis tabakası çökmüştü vagonların üzerine. Hani şu insanı sebepsiz yere geçmişe çeken, hatıraları birer birer saklandıkları deliklerden çıkaran o tanıdık, puslu hava.

O sisli hatıralar yok mu, en çok da adamın تنها anlarını kollar. Durup dururken, hiçbir lüzumu yokken gelir, insanın yakasına yapışır. Kötülüklerinden değil, hayır. Sanki yukarılardan bir yerde, eski def-

terleri karıştıran muzip bir memur varmış da, “Bak bakalım Nihat Efendi, şunları unutmuş gibi yapıyorsun ama hepsi buranda duruyor!” dermiş gibi. Eski bir dostun gülüşü beliriverir sinin içinden. Sözler unutulmuştur, isimler belki biraz silikleşmiştir ama o dostun yürürken omuzlarını hafifçe öne düşürüşü, o sesin odadaki yankısı tazedir. İnsan o an anlar ki geçmiş gitmiş olan hiçbir şey tam manasıyla ölmemiştir; sadece rengi biraz solmuş, gözün doğrudan seçemeyeceği bir bugünün arkasına çekilmiştir.

Kahvenin kapısı açıldı, içeriye soğuk hava dalgasıyla birlikte gara doğru yetişmeye çalışan birkaç yolcu girdi. Telaşla biletlerini kontrol ediyor, saatlerine bakıyorlardı. Nihat Efendi onlara bakıp gülümsedi. Memduh Şevket’in hikâyelerindeki o kendi hâlindeki memurlara, ufak tefek dertleriyle dünyayı dolduran o güzel insanlara benziyorlardı. Her birinin cebinde kim bilir ne büyük sevdalar, ne bitmez tükenmez geçim sıkıntıları vardı. Hepsi bir yerlere yetişmek, bir şeyleri tamam etmek peşindeydi.

Oysa treni kaçırmanın da güzel olduğu yaşlar vardı. İlk gençlikteki o ilk aşklar geldi aklına. Şimdi düşününce ne kadar da çocukça, ne kadar da hudutsuz bir saflıkla yüklenmiş anlamlardı onlar. İstasyondaki o ahşap bankta, hani şu köşedeki fenerin altında saatlerce beklemişti bir keresinde. Gelmeyeceğini bal gibi bildiği hâlde, o bekleyişin içine dünyaları sığdırmıştı. O kıza yazdığı, zarfını bir türlü kapatıp da veremediği o uzun, tumturaklı mektuplar... Dünyanın bütün büyük şairleri sanki o hissetsin diye yazmıştı o mısraları. Oysa kız, mahallenin muhtarının yeğeniydi alt tarafı; gülüşü güzel, saçları örgü bir fukara kızı. Ama Nihat Efendi’nin gözünde o, erişilmez bir şatoda yaşayan, adına kasideler düzülecek bir prensesti.

Şimdi o günlerin üzerinden kırk koca yıl geçmişken, o muazzam anlamların yerini ne almıştı? Öfke mi? Hayır. Pişmanlık mı? Hiç değil. Sadece o hesapsızca sevebilen, yüreğini bir serçe gibi avucuna koyup fırlatmaktan korkmayan o kendi eski hâline karşı duyulan derin bir şefkat. Karşıdakine değil, insanın kendi içindeki o eski, temiz temiz çarpan kalbine duyduğu bir özlem.

İstasyon şefinin düdüğü duyuldu uzaktan. Ankara yönünden gelen kara tren, rayları gıcırdatarak, sise boğulmuş perona doğru yanaşmaya başladı. Lokomotifin beyaz buharı, havada asılı duran pusla birleşti, her şeyi biraz daha belirsiz kıldı.

Nihat Efendi çayından son bir yudum aldı. Masaya iki yirmilik bıraktı. Ceke-tinin düğmelerini bu kez yavaşça, tek tek ilikledi. Ölüm mü? Varsın birkaç durak ötede beklesindi. Şimdi önünde yürüyeceği puslu bir yol, evde kendisini bekleyen sıcak bir çorba ve zihninde o sislerin arasından el sallayan eski, güzel insanlar vardı.

Kapıdan çıkarken kendi kendine mırıldandı, sesini rüzgâr aldı götürdü: “Ol-sun be Nihat Efendi... Yaşadın ya, her şeye rağmen güzeldi. Anlatılmasa da olurdu ama çok güzeldi.”